

QORTI CIVILI PRIM`AWLA

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MCKEON**

Illum it-Tnejn 31 ta` Ottubru 2016

**Kawza Nru. 10
Rik. Gur. Nru. 1058/2010 JZM**

Costantino Muscat et
kontra

Nazzareno Muscat et

Il-Qorti :

Dan huwa provvediment finali dwar rikors li pprezentaw il-konvenuti fit-13 ta` Settembru 2016.

I. Preliminari

Illi għar-ragunijiet indikati fir-rikors tagħhom, il-konvenuti talbu r-rikuza tal-Imħallef sedenti sabiex jastjeni milli jkompli jisma` l-kawza fl-ismijiet premessi.

Illi fl-istess jum tal-presentata tar-rikors, il-Qorti ordnat in-notifika lill-kontroparti u tathom erbat (4) ijiem zmien biex iwiegbu.

Illi l-atturi pprezentaw risposta fit-22 ta` Setembru 2016 fejn, għar-ragunijiet illi semmew, talbu lill-Qorti sabiex tichad it-talba tal-konvenuti kif dedotta.

Illi r-rikors kien ittrattat fl-udjenza tad-29 ta` Settembru 2009.

Illi mbagħad ir-rikors thalla ghall-udjenza tal-lum sabiex jingħata provvediment finali.

II. Il-premessi attrici fil-kawza fl-ismijiet “Nazzareno Muscat et vs Mariano Farrugia et” (Rik. Gur. Nru. 1211/11 JZM)

Il-premessi jaqraw hekk :

1. Illi l-atturi huma sidien flimkien ta` zewg porzjonijiet indivizi ekwivalenti għal tnejn minn tmienja (2/8) tal-fond numru 3 già` numru 7 fi Quarry Junction, Zurrieq u dan wara li :

i) permezz ta` testament datat 9 ta` Dicembru 1992, magħmul min-Nutar Remigio Zammit Pace, (Dok A), Manwel Muscat innomina bhala eredi universali tieghu lill-atturi fil-proprijeta` kollha tieghu, inkluz porzjon indiviz ta` wieħed minn tmienja (1/8) tal-fond numru 3 fi Quarry Junction, Zurrieq li dan it-testatur kien wiret mingħand il-genituri tieghu Giovanni u Angela Muscat (li jigu n-nanniet tal-attur Nazzareno Muscat) skont testament datat 17 ta` Jannar 1957 redatt min-Nutar Nicola Said (Dok B), stante li fost l-assi ereditarji tagħhom kien hemm il-fond numru 3 fi Quarry Junction, Zurrieq li kien il-post tal-abitazzjoni tagħhom, kif jirrizulta mill-kopja tar-registru elettorali tal-1957 (Dok C) ;

ii) permezz ta` testament iehor datat 9 ta` Dicembru 1992, magħmul min-Nutar Remigio Zammit Pace (Dok D), Vittorio Muscat innomina bhala eredi universali tieghu lill-atturi fil-proprijeta` kollha tieghu, inkluz porzjon indiviz ta` wieħed minn tmienja (1/8) tal-fond numru 3, fi Quarry Junction, Zurrieq li dan it-testatur kien wiret mingħand il-genituri tieghu Giovanni u Angela Muscat (li jigu n-nanniet tal-attur Nazzareno Muscat) skont testament datat 17 ta` Jannar 1957 redatt min-Nutar Nicola Said (Dok B), stante li fost

l-assi ereditarji taghhom kien hemm il-fond numru 3 fi Quarry Junction, Zurrieq li kien il-post tal-abitazzjoni taghhom kif jirrizulta mill-kopja tar-registraru elettorali tal-1957 (Dok C) ; u

iii) illi l-atturi wirtu wkoll bejniethom zewg ishma ta` wiehed minn sitta u hamsin (1/56) parti li z-zijiet tal-attur Manwel u Vittorio kienu wirtu minghand othom Giuseppa xebba Muscat, peress li sehemha ta` wiehed minn tmien (1/8) porzjon li wirtet hi, inqasam indaqs fuq hutha wara li mietet intestata.

2. Illi l-attur Nazzareno Muscat wahdu, huwa wkoll sid ta` zewg porzjonijiet indivizi tal-fond numru 3 gia` numru 7 fi Quarry Junction, Zurrieq u dan peress illi :

i) huwa wiret porzjon wiehed minn tmienja u tmenin (1/88) minghand missieru Francesco Muscat, wara li d-defunt Francesco Muscat kien wiret is-sehem ta` wiehed minn tmienja fuq l-istess fond minghand il-genituri tieghu Giovanni u Angela Muscat skont testament datat 17 ta` Jannar 1957 redatt min-Nutar Nicola Said (Dok B), liema sehem imbagħad inqasam bejn l-attur u l-ghaxar hutu l-ohra wara li Francesco Muscat miet u halla għidu kollu f'porzjonijiet indaqs lil uliedu kollha li huma hdax, inkluz ukoll l-attur Nazzareno Muscat.

ii) huwa wiret ukoll sehem iehor, wkoll mingħand missieru Francesco Muscat, wara li sehem ta` wiehed minn tmienja spettanti lil oħt Francesco Muscat, u cioe` Giuseppa Muscat, xebba, mietet intestata u b`hekk sehemha d-devolva favur id-defunt missieru u s-sitt hutu l-ohra (cioe` z-zijiet tal-attur), liema sehem imbagħad inqasam bejn l-attur u l-ghaxar hutu l-ohra kif spjegat fil-paragrafu precedenti.

Illi minkejja li l-atturi huma għaldaqstant sidien ta` varji porzjonijiet indivizi tal-fond numru 3 gia` numru 7 fi Quarry Junction, Zurrieq, il-konvenuti qed jitkolbu l-izgumbrament tal-atturi minn dan l-istess fond abbazi tal-allegazzjoni li l-fond qed ikun okkupat mill-atturi bla ebda titolu validu fil-ligi, mentri huwa car li l-atturi għandhom titolu ta` kopoprjeta` fuq dan il-fond.

III. It-talbiet attrici fil-kawza fl-ismijiet “Nazzareno Muscat et vs Mariano Farrugia et” (Rik. Gur. Nru. 1211/11 JZM)

It-talbiet tal-atturi kienu sabiex il-Qorti :-

1) *tiddikjara li l-atturi għandhom titolu ta` kopoprjeta` tal-fond numru 3 già `numru 7 fi Quarry Junction, Zurrieq.*

2) *U għalhekk tiddikjara li l-konvenuti m`għandhom l-ebda dritt jitkolu l-izgħarment tal-atturi mill-fond imsemmi.*

IV. Il-premessi tal-atturi fil-kawza tal-lum

Il-premessi attrici fil-kawza tal-lum jaqraw hekk :-

1. *Premess illi l-intimati huma l-unici werrieta ta` Emanuel u Victor ahwa Muscat li mietu fit-22 ta` Dicembru 1992 [Dok. NM1] u 28 ta` Ottubru 1994 [Dok. NM6] rispettivament, ulied ta` John u Angela mizzewgin Muscat;*

2. *Premess illi l-wirt ta` Emanuel Muscat huwa regolat minn testament datat 9 ta` Dicembru 1992 u ppubblikat fl-atti tan-nutar Dr. Remigio Zammit pace [Dok. NM2] filwaqt li l-wirt ta` Victor Muscat huwa regolat minn testament datat 9 ta` Dicembru 1992 u ppubblikat fl-atti tan-nutar Dr. Remigio Zammit Pace [Dok. NM7];*

3. *Premess illi l-intimat Nazzareno Muscat huwa wkoll wieħed mill-werrieta ta` missieru Francis Muscat li miet fis-27 ta` April 1991 [Dok. NM15], iben ta` John u Angela mizzewgin Muscat;*

4. *Premess illi Angela Muscat mietet fis-17 ta` Marzu 1974 [Dok. NM18] filwaqt li zewgha John Muscat miet fil-11 ta` Awissu 1961 [Dok. NM21] u kellhom tmint itfal, fosthom Emanuel, Victor u Francis ahwa Muscat;*

5. *Premess illi l-kontendenti għandhom kollha sehem mill-wirt ta` John u Angela mizzewgin Muscat li l-wirt tagħhom huwa regolat minn testament datat 17 ta` Jannar 1957 u ppubblikat fl-atti tan-nutar Dr. Nicola Said [Dok. NM24];*

6. Premess illi John u Angela mizzewgin Muscat kienu wkoll in forza ta` l-imsemmi testament hallew prelegat favur uliedhom Emanuel, Victor u Giuseppa ahwa Muscat ir-razzett b`gardina mieghu li jinsab fil-limiti taz-Zurrieq fit-triq tal-Macina kontrada tan-Nigret hekk ukoll imsejjah ta` Zitellu;

7. Premess illi l-wirt ta` John u Angela mizzewgin Muscat qatt ma nqasam u r-rikorrenti jridu li ssir il-qasma ta` dak kollu li hemm in komun inkluz ir-razzett u gardina li kienet thalliet bi prelegat lil Emanuel, Victor u Giuseppa ahwa Muscat;

8. Premess illi l-intimati debitament interpellati sabiex jersqu ghall-qasma naqsu u ghalhekk kellhom isiru dawn il-proceduri.

V. **It-talbiet attrici fil-kawza tal-lum**

L-atturi talbu lill-Qorti sabiex :-

1. Tillikwida l-assi konjugali ta` John u Angela mizzewgin Muscat.

2. Tordna d-divizjoni tal-assi f`zewg porzonijiet uguali u tassenja wahda lill-assi partikolari ta` John Muscat u l-ohra lill-assi partikolari ta` Angela Muscat.

3. Tillikwida l-assi partikolari ta` John Muscat u tiddikjaraha li tikkonsisti fil-porzjon tal-komunjoni tal-akkwisti lilu assenjata u f`dawk il-beni li jirrizultaw waqt il-kawza.

4. Tillikwida l-assi partikolari ta` Angela Muscat u tiddikjaraha li tikkonsisti fil-porzjon tal-komunjoni tal-akkwisti lilha assenjata u f`dawk il-beni li jirrizultaw waqt il-kawza.

5. Tiddivididi l-gid bejn il-kontendenti skond il-kwota li kull wiehed mill-partijiet jigi ddikjarat li għandu dritt għaliha.

6. Tiddivididi r-razzett b`gardina mieghu li jinsab fil-limiti taz-Zurrieq fit-triq tal-Macina kontrada Tan-Nigret hekk ukoll imsejjah ta` Zitellu;

Zitellu, bejn l-intimati bhala werrieta ta` Emanuel u Victor ahwa Muscat, u r-rikorrenti bhala l-werrieta ta` Giuseppa Muscat u l-werrieta wkoll ta` Francis Muscat, minn liema wirt l-intimat għandu sehem ukoll.

7. *Tinnomina, jekk ikun hemm bzonn, perit tekniku għal finijiet ta` likwidazzjoni u thejjija ta` pjan ta` divizjoni.*

8. *Tinnomina nutar sabiex jircievi u jippubblika l-att opportun u kuratur ghall-eventwali kontumaci.*

9. *Tordna l-bejgh b`licitazzjoni ta` dak kollu li m`huwiex kommodament divizibbli, bl-ammissjoni ta` oblaturi estraneji.*

VI. Dritt

Il-konvenuti qegħdin jitolbu r-rikuza tal-Imhallef sedenti abbazi tal-**Art 734(1)(d) tal-Kap 12.**

Id-disposizzjoni hija komposta minn zewg sub-paragrafi u proviso.

Is-sub-paragrafu (i) ighid :-

Jekk ikun ta l-parir tieghu, ittratta quddiem il-qorti jew kiteb dwar il-kawza jew dwar kull haga li għandha x`taqsam mal-kawza jew tiddependi minnha.

Huwa evidenti li s-sub-paragrafu (i) mhux applikabbi għall-kaz tall-lum – kif irrimarka d-difensur tal-konvenuti waqt it-trattazzjoni tar-rikors.

Is-sub-paragrafu (ii) ighid :-

jekk il-kawża kienet ga ġiet quddiemu bħala imħallef jew arbitru :

Izda dan ma jgħoddx għal deciżjoni, mogħtija mill-imħallef, meta ma tkunx qatgħet definitivament il-meritu fil-kwistjoni bejn il-partijiet, u lanqas għal sentenza li teħles ab observantia.

Il-konvenuti qeghdin isostnu t-talba tagħhom abbażi tas-sub-paragrafu (ii).

VII. Gurisprudenza

Dwar l-Art 734(1)(d)(ii) tal-Kap 12, kien rilevat fis-sentenza li tat il-Qorti tal-Appell fis-6 ta` Novembru 1967 fil-kawza “**Carmelo Gauci vs Giorgio Gatt et**” illi :-

“*Gie dejjem ritenut illi l-kazijiet li fihom Imhallef jista` jastjeni jew jiġi rikuzat huma dawk biss tassattivament imsemmija fl-imsemmi artikolu. Gie wkoll dejjem ritenut illi l-kliem “il-kawza” fid-disposizzjoni hawn fuq citata jirriferixxu ghall-istess kawza li fiha tkun inghatat id-decizjoni precedenti ...*

Imhallef jista` jiġi rikuzat f-kawza meta din tkun ga giet quddiemu bhala Imhallef. Izda d-decizjoni tieghu f-dik il-kawza trid tkun tinvolvi l-istess meritu f-liema huwa ga ppresjeda. Jekk il-mertu jkun differenti l-espressjoni da parti tal-imhallef ta` opinjoni dwar il-provi migbura mill-parti fil-kawza precedenti ma tassoggettahx ghall-possibilita` ta` rikuza.”

Fis-sentenza li tat fil-15 ta` Marzu 1996 fil-kawza “**Dr Alfred Mifsud vs Onor Prim` Ministru et**” il-Qorti Kostituzzjonali qalet hekk dwar l-istess disposizzjoni :-

Kif osservat mill-Imhallef Xuereb fis-sentenza ‘Caruana vs De Piro’ (15 ta` Mejju 1889 a Vol XII p.241) l-uzu fil-ligi tal-kelma ‘kawza’ preceduta mill-artikolu determinattiv (‘il-kawza’) juri li **l-ligi kkontemplat kawza determinata li ma tistax tkun hlief il-kawza pendenti**, molto piu` in vista tal-kliem spjegattivi aggunti mil-ligi riferibbilment ghal-limitazzjoni tal-kazijiet ta` rikuza ghall-Imhallef li jkun ‘qata’ definitivament l-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet ... (enfasi u sottolinear ta` din il-qorti).

Fil-provvediment li tat fis-17 ta` Novembru 2014 fil-kawza “**L-Imhallef Dottor Carmelo sive Lino Farrugia Sacco vs L-Onorevoli Prim Ministru et**” il-Qorti Kostituzzjonali qalet hekk :-

9. *Illi tabilhaqq ir-ragunijiet li għalihom gudikant jista` jiġi rikuzat milli jkompli jisma` kawza huma biss dawk li l-ligi nnfisha ssemni u, f-kazijiet eccezzjonali, ragunijiet ohrajn serji li jwasslu bhala xierqa u f-posthom (“conveniente”) tali astensjoni jew rikuza. L-istitut tar-rikuza jew tal-astensjoni huwa mahsub biex iħares l-ahjar interassi tal-gustizzja ...*

10. Illi minbarra dan, l-istitut tar-rikuza jew l-astensjoni tal-gudikant jinbena fuq il-presuppost li l-gudikant li quddiemu titressaq kawza la huwa parzjali u lanqas korrott u li fuq kollox huwa -dmir tieghu u mhux semplici privilegg jew favur li huwa jisma` u jaqta` kull kawza li titressaq quddiemu. U l-fatt wahdu li l-ligi nnfisha taghti lil dak il-gudikant is-setgha li jqis jekk għandux jilqa` jew le talba biex jastjeni mis-smiġħ ta` kawza ma ggibx lil dak il-gudikant daqslikieku sar wahda mill-partijiet fil-kawza ;

11. Illi d-disposizzjoni tal-Art 734(1)(d) tal-Kap 12 tghodd għall-kaz fejn l-istess kawza terga` titqiegħed quddiem il-gudikant rikuzat wara li kien ta sentenza fl-istess kawza, imma ma tħoddx fejn dik is-sentenza tkun qatghet impar parti mill-mertu u tkun għadha quddiemu biex jiddeciedi talbiet ohrajn fil-mertu tal-istess kawza ;

12. Illi dik id-disposizzjoni ma tħoddx fejn id-deċizjoni mogħtija ma tkunx qatghet definittivament il-mertu tal-kawza u lanqas fejn il-kitba dwar il-kawza ma tkunx messet il-qalba fil-mertu tal-kwestjoni nvoluta ;

13. Illi l-enuncjazzjoni ta` principji legali minn Qormi f-sentenza tagħha bla ma tkun ghaddiet biex tapplika dawk il-principji fil-kawza li jkollha quddiemha ma titqiesx bhala raguni tajba bizzejjed biex iggib fis-sehh it-thaddim tal-Artikolu 734(1)(ii) tal-Kodici Procedurali ;

...

17. Illi mill-banda l-ohra l-fatt li gudikant titressaq quddiemu kwestjoni legali fkawza li dwarha jkun diga` ta-deċizjoni tieghu fkawza ohra ma jgibx b`daqshekk raguni tajba biex dak il-gudikant jastjeni jew ikun rikuzat milli jkompli jisma` l-kawza ta` wara. Fl-ewwel lok, kull decizjoni tiddependi mhux biss mill-principji legali imma wkoll mill-fatti u c-cirkostanzi partikolari li jsawru l-kaz ; fit-tieni lok, il-fehma li gudikant ikun wera f-deċizjoni tieghu ta` qabel tista` tiehu xejra ohra fid-dawl ta` argumenti godda li jistgħu jitressqu quddiemha jew fid-dawl ta` zviluppi gurisprudenzjali jew dottrinali li jkunu sehhew minn dakinhar li kienet ingħatat id-deċizjoni ta` qabel (enfasi ta` din il-qorti).

VIII. Konsiderazzjonijiet ta` din il-Qorti

Dak illi wassal lill-konvenuti sabiex jipprezentaw ir-rikors tagħhom hija s-sentenza li tat din il-Qorti kif presjeduta fl-14 ta` Lulju 2016 fil-kawza fl-ismijiet Nazzareno Muscat et vs Mariano Farrugia et (Rik. Gur. Nru. 1211/2011). Minn din is-sentenza sar appell, liema appell qiegħed jistenna d-data tal-ewwel appuntament tas-smiġħ.

Wara li qieset b`reqqa l-argumenti tal-konvenuti, din il-Qorti taghmel dawn il-konsiderazzjonijiet :-

1) Ghalkemm **xi whud** mill-partijiet fil-kawza bin-nru. 1211/2011 huma wkoll partijiet fil-kawza tal-lum, il-mertu tal-kawza bin-nru. 1211/2011 huwa divers minn dak tal-kawza tal-lum kif jirrizulta anke *ictu oculi* mill-premessi u mit-talbiet taz-zewg kawzi.

2) Fid-decizjoni li nghatat fil-kawza bin-nru 1211/2011 ma hemmx riferenza għall-kawza tal-lum.

3) Is-sitwazzjoni prospettata mill-konvenuti, u mfissra mid-difensur tagħhom waqt it-trattazzjoni tar-rikors, mhijiex tassattivament inkluza fid-disposizzjoni citata mill-konvenuti in sostenn tal-pretensjoni tagħhom.

4) Id-decizjoni fil-kawza bin-nru 1211/2011 bl-ebda mod ma tincidi fuq il-mertu tal-kawza tal-lum.

5) Ladarba l-mertu tal-kawza bin-nru 1211/2011 huwa divers minn dik tal-lum, l-apprezzament tal-provi li sar f'dik il-kawza ma jistax jincidi fuq il-kawza tal-lum.

6) Ghall-fini tar-rikors tagħhom, il-konvenuti mhux jilmentaw dwar xi decizjoni li diga` tat din il-Qorti fil-kawza tal-lum, izda qegħdin jilmentaw dwar decizjoni ohra li nghatat f'kawza ohra. Dak mhux bizzejed biex isostni talba għar-rikuza.

7) L-Imhallef sedenti għadu ma tax-decizjoni finali dwar il-mertu tal-kawza tal-lum.

8) Tal-lum mhuwiex kaz fejn l-istess kawza tpoggiet mill-gdid quddiem l-istess Imhallef sedenti wara li nghatat sentenza fl-istess kawza u dwar l-istess mertu.

Provvediment

Għar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qegħda tichad it-talba tal-konvenuti kif dedotta fir-rikors tagħhom tat-13 ta` Settembru 2016.

L-ispejjez relatati ma` dan il-provvediment għandhom jithallsu mill-konvenuti.

Tordna li l-kawza tibqa` tinstema` minn din il-Qorti hekk kif presjeduta.

Thalli l-kawza ghall-kontinwazzjoni ghall-udjenza ta` nhar it-Tnejn 28 ta` Novembru 2016 tissejjah fid-9.30 a.m.

**Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef**

**Amanda Cassar
Deputat Registratur**